Lietas Nr. C22016514
Lietas arhīva Nr. C-0165-14

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Ludzā, 2014.gada 15.aprīlī

Ludzas rajona tiesas tiesnesis Gunārs Strucinskis izskatīja rakstveida procesā civillietu /pers. A/, personas kods /personas kods/, maza apmēra prasībā pret /pers. B/, personas kods /personas kods/, par uzturlīdzekļu piedziņu.

Aprakstošā daļa

2014.gada 15.janvārī /pers. A/ (turpmāk – prasītāja) Ludzas rajona tiesā iesniegusi maza apmēra prasību par uzturlīdzekļu piedziņu pret /pers. B/ (turpmāk – atbildētājs). Tajā norādīts, ka bērna tēvs /pers. B/ nesniedz uzturu bērnam. Prasītāja lūdz piedzīt no atbildētāja uzturlīdzekļus /pers. C/ uzturēšanai 25 % apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas ik mēnesi līdz bērna pilngadības sasniegšanai.

Prasība pamatota ar Civillikuma 177., 179.pantu, Ministru kabineta noteikumiem Nr.665, Civilprocesa likuma 205.panta pirmās daļas 1.punktu. Prasītāja nevēlējās, lai notiktu uzklausīšana tiesas sēdē.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 250.^{22} panta pirmo daļu 2014.gada 16.janvārī prasītājai un atbildētājam ir izskaidrotas pušu procesuālās tiesības, puses ir informētas par tiesas sastāvu, kas izskatīs lietu, tām ir izskaidrotas tiesības pieteikt noraidījumu tiesnesim (lietas 11.-12.lapa).

Ar Ludzas rajona tiesas tiesneša 2014.gada 17.februāra lēmumu civillietas izskatīšana nozīmēta rakstveida procesā 2014.gada 15.aprīlī. Saskaņā ar Civilprocesa likuma 250.^{25} panta pirmo daļu 2014.gada 17.februārī pusēm ir paziņots par datumu, kad sprieduma norakstu varēs saņemt tiesas kancelejā (lietas 23.lapa).

2014.gada 10.februārī tiesā saņemti atbildētāja paskaidrojumi, ka viņš prasību atzīst daļēji. Atbildētājs lūdz samazināt uzturlīdzekļu summu no 80 *euro* līdz 50 *euro*, jo viņš mācās klātienē Smiltenes Valsts tehnikumā un apgādībā ir vēl viens nepilngadīgs bērns. Atbildētājs nevēlējās, lai notiktu uzklausīšana tiesas sēdē (lietas 14.-15.lapa).

Motīvu daļa

Pārbaudījusi un novērtējusi rakstveida pierādījumus, tiesa uzskata, ka prasība apmierināma pilnīgi un no atbildētāja par labu prasītājai piedzenami uzturlīdzekļi bērna /pers. C/ uzturēšanai 25 procentu apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas ik mēnesi līdz bērna pilngadības sasniegšanai vai pušu materiālā stāvokļa izmaiņām.

Tiesa noskaidroja, ka pusēm /datums/Rēzeknē dzimis dēls /pers. C/, personas kods /personas kods/, kura vecāki ir: tēvs – /pers. B/, personas kods /personas kods/, un māte – /pers. A/, personas kods /personas kods/ (lietas 8.lapa).

Atbilstoši 2014.gada 9.janvāra Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes Ludzas nodaļas izziņām Nr.4 un Nr.5 /pers. A/ deklarētā dzīvesvieta ir /Nosaukums A/, /adrese/, un viņai ir nepilngadīgs bērns /pers. C/, personas kods /personas kods/ (lietas 9., 10.lapa).

Savukārt saskaņā ar dzimšanas apliecībasNUMURSneapstiprinātas kopijas datiem atbildētājam ir otrs bērns /pers. F/, kuras māte ir /pers. G/ (lietas 16.lapa). Tiesa ņem vērā tajā iekļautās ziņas, kaut arī saskaņā ar Civilprocesa likuma 111.panta otro daļu lietai bija jāpievieno rakstveida pieradījumi oriģinālā vai noteiktā kārtībā apliecinātā noraksta veidā.

Tiesa uzskata, ka atbildētājam ir pienākums uzturēt bērnu, jo saskaņā ar Civillikuma 177.pantu vecākiem ir pienākums rūpēties par bērnu, viņu uzturēt, proti, nodrošināt ēdienu, apģērbu, mājokli un veselības aprūpi, kopt bērnu un viņu izglītot un audzināt (garīgās un fiziskās attīstības nodrošināšana, pēc iespējas ievērojot viņa individualitāti, spējas un intereses un sagatavojot bērnu sabiedriski derīgam darbam).

Tiesa atzīst, ka atbildētājam ir pienākums rūpēties par bērna dzīvību un labklājību, sagādāt viņam uzturu. Saskaņā ar Bērnu tiesību aizsardzības likuma 10.pantu bērnam ir tiesības uz tādiem dzīves apstākļiem un labvēlīgu sociālo vidi, kas nodrošina pilnvērtīgu fizisko un intelektuālo attīstību. Katram bērnam ir jāsaņem atbilstošs uzturs, apģērbs un pajumte. Saskaņā ar Bērnu tiesību aizsardzības likuma 5.pantu bērna tiesību aizsardzības subjekti pirmām kārtām ir bērna vecāki. Tāpēc tiesa uzskata, ka primārās ir bērna intereses un situācija, ka tas paliek bez uzturlīdzekļiem, nav pieļaujama.

Atbilstoši Civillikuma 179.panta pirmajai un otrajai daļai vecāku pienākums ir samērā ar viņu spējām un mantas stāvokli uzturēt bērnu. Šis pienākums gulstas uz tēvu un māti līdz laikam, kad bērns pats var sevi apgādāt. Strīdus par uzturlīdzekļiem bērnam izšķir tiesa. Pienākums gādāt par bērna uzturēšanu neizbeidzas, ja bērns ir šķirts no ģimenes vai nedzīvo kopā ar vienu no vecākiem vai abiem vecākiem.

Saskaņā ar Ministru kabineta 2013.gada 15.janvāra noteikumiem Nr.15 ”Noteikumi par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam” katram vecākam neatkarīgi no viņa spējām uzturēt bērnu un mantas stāvokļa ir pienākums nodrošināt katram savam bērnam minimālos uzturlīdzekļus no viņa piedzimšanas līdz 7 gadu vecuma sasniegšanai – 25 % apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas, bet no 7 gadu vecuma sasniegšanas līdz 18 gadu vecumam – 30 % apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas.

Nosakot ikmēneša pabalsta summu, kas piedzenama no atbildētāja, tiesa ņem vērā, ka prasītāja lūdz piedzīt uzturlīdzekļus valstī noteiktajā minimālajā apmērā. Apstāklis, ka prasītāja audzina, kopj bērnu, dod uzturu samērā ar savām iespējām, neierobežo viņas likumā noteiktās tiesības prasīt uzturnaudu dēlam no otra vecāka. Atbildētāja iebildumi uzturlīdzekļu summas samazināšanai, ka viņa apgādībā ir vēl viens nepilngadīgs bērns un pats mācās klātienē Smiltenes Valsts tehnikumā, neatbrīvo viņu no pienākuma maksāt uzturlīdzekļus valstī noteiktajā minimālajā apmērā. Turklāt tiesa ņem vērā arī to, ka lietā nav ziņu par atbildētāja nodarbošanos, ienākumiem un materiālo stāvokli. Līdz ar to no viņa ir piedzenami uzturlīdzekļi Ministru kabineta noteiktajā minimālajā apmērā bērna uzturēšanai, jo saskaņā ar Civillikuma 179.panta pirmo daļu vecāku pienākums ir uzturēt bērnu līdz laikam, kad bērns pats var sevi apgādāt.

Tādējādi ir pamats piedzīt no atbildētāja prasītājas labā uzturlīdzekļus dēla /pers. C/, personas kods /personas kods/, uzturēšanai 25 % apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas ik mēnesi līdz bērna pilngadības sasniegšanai vai pušu materiālā stāvokļa izmaiņām.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 43.panta pirmās daļas 3.punktuprasītāji prasībās par uzturlīdzekļu piedziņu no tiesas izdevumu samaksas ir

atbrīvoti. Savukārt Civilprocesa likuma 42.panta pirmajā daļā noteikts, ka tiesas izdevumi, ja prasītājs no to samaksāšanas ir bijis atbrīvots, piedzenami no atbildētāja valsts ienākumos proporcionāli apmierinātajai daļai.

Atbilstoši Civilprocesa likuma 34.panta pirmās daļas 1.punkta a) apakšpunktam, 42.panta pirmajai daļai un 39.panta pirmās daļas 5.punktam no atbildētāja valsts ienākumos piespriežama valsts nodeva 144 *euro* apmērā un izdevumi par tiesas dokumentu piegādāšanu un izsniegšanu 12,56 *euro* apmērā (lietas 2.lapa), jo prasītāja no tiesas izdevumu samaksas valsts ienākumos atbrīvota ar likumu. Saskaņā ar Civilprocesa likuma 35.panta pirmās daļas 3.punktu prasības summa prasībās par uzturlīdzekļu piedziņu ir maksājumu kopsumma par vienu gadu, proti, 80 *euro* (25 % no minimālās mēnešalgas 320 *euro*) x 12 mēneši ir 960 *euro*, bet 15 % no šīs summas ir valsts nodeva 144 *euro* apmērā.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.[1] pantu, taisot spriedumu daļā par tiesāšanās izdevumu piedziņu, atbildētājam nosakāms termiņš sprieduma labprātīgai izpildei.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 191., 193., 204.[1],250.[25] un 250.[27]pantu, tiesa

nosprieda

apmierināt /pers. A/, personas kods /personas kods/, maza apmēra prasību pret /pers. B/, personas kods /personas kods/, par uzturlīdzekļu piedziņu.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, par labu /pers. A/, personas kods /personas kods/, bērna /pers. C/, personas kods /personas kods/, dzimuša /datums/Rēzeknē, uzturēšanai uzturlīdzekļus 25 % (divdesmit piecu procentu) apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas ik mēnesi, sākot no 2014.gada 15.janvāra līdz bērna pilngadībai vai pušu materiālā stāvokļa izmaiņām.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, valsts ienākumos valsts nodevu 144 *euro* (simt četrdesmit četru *euro*) apmērā un ar tiesas dokumentu piegādāšanu un izsniegšanu saistītos izdevumus 12,56 *euro* (divpadsmit *euro* 56 centu) apmērā, kopā 156,56 *euro* (simt piecdesmit sešus *euro* 56 centus).

Valsts nodeva iemaksājama jebkurā bankas iestādē, maksājuma uzdevumā norādot saņēmēju: Valsts kase, NMR 90000050138, konta Nr.LV55TREL1060190911200, BIC kods: TRELLV22, maksājuma mērķi: valsts nodeva, lietas identificēšanas dati.

Valsts ienākumos piedzītie ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi iemaksājami jebkurā bankas iestādē, maksājuma uzdevumā norādot saņēmēju: Tiesu administrācija, Mūkusalas ielā 41b, Rīgā, NMR 90001672316, ar PVN apliekamās personas reģistrācijas Nr. LV 90001672316, saņēmēja iestāde: Valsts kase, BIC kods: TRELLV22, konta Nr. LV51TREL2190458019000, klasifikācijas kods 21499, iemaksas mērķi: ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi, kā arī dati lietas identificēšanai.

NOTEIKT /pers.B/ termiņu sprieduma daļā par tiesāšanās izdevumu piedziņu labprātīgai izpildei 10 (desmit) dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas, uzliekot par pienākumu iesniegt tiesā to samaksu apliecinošu dokumentu.

Spriedumu 20 dienu laikā no pasludināšanas dienas - 2014.gada 15.aprīļa var pārsūdzēt apelācijas kārtībā Latgales apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģijā, apelācijas sūdzību iesniedzot Ludzas rajona tiesā.

Tiesnesis G.Strucinskis